

OCHORENIE (COVID-19)

AKTUALIZOVANÉ USMERNENIE PRE PRACOVNÍKOV PRACUJÚCICH V ZDRAVOTNÍCTVE NA POUŽÍVANIE OSOBNÝCH OCHRANNÝCH PRACOVNÝCH PROSTRIEDKOV (OOPP) PRI STAROSTLIVOSTI O OSOBY SO SUSPEKTNOU ALEBO POTVRDENOU COVID-19

Kľúčové opatrenia

- » Vzhľadom na aktualizované informácie o COVID-19 sa na rutinnú starostlivosť o pacientov s podozrením na alebo potvrdenou COVID-19 odporúčajú opatrenia proti kvapôčkovým a kontaktným infekciám.
- » Pri plánovaní alebo predpokladanom vykonaní zdravotných výkonov, pri ktorých sa uvoľňuje aerosól, u pacientov so suspektou alebo potvrdenou COVID-19, by sa mali používať bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému, vzduchovému prenosu.

Osobné ochranné pracovné pomôcky (OOPP)

Hoci OOPP sú najviac viditeľné, v hierarchii kontrolných opatrení predstavujú posledný stupeň a v rámci primárnej prevencie sa používa vždy spolu s ďalšími režimovými a bariérovými opatreniami. Používanie vhodných OOPP vytvárajú fyzické bariéry medzi personálom a prameňom nákazy s cieľom minimalizovať expozíciu a predísť prenosu a ďalšiemu šíreniu nákazy. Stupeň OOPP sa týka dostupnosti, podpory a správneho používania fyzických bariér medzi zdravotníkmi a infekčným agens/infikovaným zdrojom, aby sa minimalizovala expozícia a predišlo sa prenosu. Príkladmi OOPP sú rukavice, plášte, ochrana tváre (vrátane chirurgických rúšok) a/alebo ochrana očí (vrátane ochranných okuliarov, tvárových štítov). Dôležitou úlohou zdravotného zariadenia je zabezpečiť, aby zamestnanci mali dostatok vhodných OOPP na konkrétny výkon a aby boli teoreticky a prakticky zaškolení k tomu, ako si vybrať vhodné pomôcky, správne ich používať a likvidovať tak, aby sa zabránilo expozícii infekciou.

gických rúšok) a/alebo ochrana očí (vrátane ochranných okuliarov, tvárových štítov). Dôležitou úlohou zdravotného zariadenia je zabezpečiť, aby zamestnanci mali dostatok vhodných OOPP na konkrétny výkon a aby boli teoreticky a prakticky zaškolení k tomu, ako si vybrať vhodné pomôcky, správne ich používať a likvidovať tak, aby sa zabránilo expozícii infekciou.

Zdravotné výkony pri ktorých sa uvoľňuje aerosól

Zdravotné výkony pri ktorých sa uvoľňujú kvapôčky/aerosól

- » Endotracheálna intubácia, vrátane kardio-pulmonálnej resuscitácie
- » Kardio-pulmonálna resuscitácia
- » Otvorené odsávanie
- » Bronchoskopia (diagnostická alebo terapeutická)
- » Operácia a pitva
- » Indukcia spúta (diagnostická alebo terapeutická)
- » Neinvazívna pľúcna ventilácia PPV (positive pressure ventilation) pre akútne respiračné zlyhávanie (CPAP, BiPAP3-5)
- » Vysokoprietoková kyslíková terapia
- » Iné endoskopické výkony

Pokračovanie na ďalšej strane ->

Zhrnutie odporúčaní OOP

Tieto odporúčania informujú o minimálnych požiadavkách na osobné ochranné pomôcky (OOP), avšak, zdravotnícki pracovníci majú dodržiavať pravidlá používania osobných ochranných pomôcok pri prevencii a kontrole infekcií, dané vlastnou inštitúciou

alebo organizáciou. Zdravotnícki pracovníci musia pri stretnutí s pacientom zabezpečiť posúdenie rizika na konkrétnom mieste starostlivosti (PRMS). Pri každom stretnutí s pacientom v každom prostredí treba dodržiavať hygienu rúk.

Miesto	Osoba	Aktivita	Druh OOP alebo opatrenia
Zdravotné zariadenie – ústavné zariadenia			
Miestnosť pre pacienta	Zdravotnícki pracovníci	Poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientom so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19, vrátane odberu nazofaryngeálnych a orofaryngeálnych výterov.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Ochranné rúško pri výkonoch neproduktujúcich aerosol/sekréty a vo vzdialenosti 2 a viac metrov po dobu kratšiu ako 15 min. » Chirurgické rúško (pri výkonoch v bližšej vzdialenosti ako 2 metre po dobu kratšiu ako 15 min. » FFP2 respirátor prekrytý chirurgickým rúškom (poprípade môže sa použiť ak je k dispozícii na dobu aerosol produkujúceho výkonu FFP3 respirátor bez výdychového filtra). » Ochranný plášť » Návleky na obuv » Rukavice » Čiapka » Ochrana očí (okuliare/štit)
		Zdravotné výkony, pri ktorých sa uvoľňuje aerosól (intubácia, brochoskopia, odsávanie, tracheostómia, endoskopické výkony a pod.), u pacientov so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému, vzduchovému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Respirátor FFP2 (N95) (dobře pasujúci, so skontrolovaným tesnením) prekrytý chirurgickým rúškom (poprípade môže sa použiť ak je k dispozícii FFP3 (N100) respirátor bez výdychového filtra » Ochranný plášť » Návleky na obuv » Rukavice » Čiapka » Ochrana očí (okuliare/štit) » Podtlaková miestnosť, ak je to možné
	Ostatný personál	Vstupovanie do izby pacienta so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško (na výkony vo vzdialenosti viac ako 2 metre po dobu kratšiu ako 15 min.) » respirátor FFP2 ak sa podieľa na očiste alebo starostlivosti o ústnu dutinu alebo ak kŕmi pacienta (v tomto prípade aj čiapka) » Ochranný plášť » Návleky na obuv » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)
	Návštevy	Vstupovanie do izby pacienta so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19. Návštevy obmedzené na minimum.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško (pri dodržaní vzdialenosti 2 metre), v iných prípadoch respirátor FFP2 (napr. pri paliatívnom pacientovi). » Ochranný plášť » Návleky na obuv » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit) » Čiapka (ak v blízkej vzdialenosti)

Pokračovanie na ďalšej strane ->

Miesto	Osoba	Aktivita	Druh OOP alebo opatrenia
Iné priestory, cez ktoré pacienti prechádzajú (napr. oddelenia, chodby)	Všetok personál, vrátane zdravotníkov	Každá aktivita, ktorá nezahŕňa kontakt s pacientom so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	Rutinné postupy vyplývajúce z Nariadenia vlády SR (ochranné rúško) a ďalšie opatrenia podľa posúdenia rizík.
Triedenie/triáž	Zdravotnícki pracovníci	Predbežný skrining, ktorý nezahŕňa priamy kontakt.	<p>Ak je možné udržiavať priestorovú vzdialenosť najmenej 2 m alebo oddelenie fyzickou bariérou:</p> <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško <p>V opačnom prípade, bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj:Chirurgické/ochranné rúško</p> <ul style="list-style-type: none"> » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)
	Pacienti so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19	Každá aktivita.	<p>Udržiavať priestorovú vzdialenosť najmenej 2 m alebo oddelenie fyzickou bariérou.</p> <p>Poskytnúť chirurgické/ochranné rúško, ak ho pacient toleruje.</p> <p>Pacient musí dodržiavať hygienu rúk.</p>
Administratívne priestory	Všetok personál, vrátane zdravotníkov	Administratívne činnosti, ktoré nezahŕňajú kontakt s pacientmi.	<ul style="list-style-type: none"> » Postupy vyplývajúce z Nariadenia vlády SR (ochranné rúško)

Miesto	Osoba	Aktivita	Druh OOP alebo opatrenia
Zdravotné zariadenie – ambulantné zariadenia			
Konzultačná miestnosť/ priestor	Zdravotnícki pracovníci	Vyšetrenie pacientov so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	<p>Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj:</p> <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické rúško pri bežnom vyšetrení (trvanie menej ako 15 min. a bez aerosol produkujúcich výkonov) » Pri dlhších vyšetreniach, v úzkej blízkosti a pri aerosol/ sekret produkujúcich výkonoch FFP2 (pri aerosol prod. výkone prekryté chirurgickým rúškom) » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)

Pokračovanie na ďalšej strane ->

Miesto	Osoba	Aktivita	Druh OOP alebo opatrenia
Iné miesta			
Domáca starostlivosť	Zdravotnícky pracovník	Navštevovanie klientov/pacientov so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)
Zariadenie dlhodobej starostlivosti	Zdravotnícky pracovník	Poskytovanie priamej starostlivosti rezidentom so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19, vrátane odberu nazofaryngeálnych a orofaryngeálnych sterov.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)
		Poskytovanie CPAP a/alebo otvorené odsávanie rezidentom so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu s použitím respirátora N95 pri poskytovaní CPAP. Realizujte v jednoposteľovej izbe so zatvorenými dverami. Počet ľudí v miestnosti počas zákroku treba obmedziť na minimum.
	Ostatný personál	Pri vstupe do izby rezidenta so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)
	Administratívne priestory	Administratívne činnosti, ktoré nezahŕňajú kontakt s rezidentmi so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	» Postupy vyplývajúce z Nariadenia vlády SR (ochranné rúško).
	Návštevy	Pri vstupe do izby rezidenta so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19. Mali by byť obmedzené na minimum.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)

Miesto	Osoba	Aktivita	Druh OOP alebo opatrenia
	Pacienti so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19	Každá aktivita.	<ul style="list-style-type: none"> » Poskytnúť chirurgické/ochranné rúško, ak ho pacient toleruje. » Pacient musí dodržiavať hygienu rúk.
Čakáreň	Ostatný personál	Po a medzi konzultáciami s pacientmi so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19.	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)
	Pacienti so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19	Každá aktivita.	<ul style="list-style-type: none"> » Poskytnúť chirurgické/ochranné rúško, ak ho pacient toleruje. » Okamžite presunúť pacienta do jednoposteľovej izby alebo priestoru oddeleného od ostatných; ak to nie je možné, zabezpečiť priestorovú vzdialenosť najmenej 2 m od ostatných pacientov.
Administratívne priestory	Všetok personál, vrátane zdravotníkov	Administratívne činnosti, ktoré nezahŕňajú kontakt s pacientmi.	<ul style="list-style-type: none"> » Postupy vyplývajúce z Nariadenia vlády SR (ochranné rúško).
Triedenie/ Recepcia	Zdravotnícki pracovníci	Predbežný skrining, ktorý nezahŕňa priamy kontakt.	Ak je možné udržiavať priestorovú vzdialenosť najmenej 2 m alebo oddelenie fyzickou bariérou: <ul style="list-style-type: none"> » Postupy vyplývajúce z Nariadenia vlády SR (ochranné rúško) V opačnom prípade, bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu, ktoré zahŕňajú aj: <ul style="list-style-type: none"> » Chirurgické/ochranné rúško » Ochranný plášť » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit)
	Pacienti so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19	Každá aktivita.	<ul style="list-style-type: none"> » Priestorovú vzdialenosť najmenej 2 m alebo oddelenie fyzickou bariérou. » Poskytnúť chirurgické/ochranné rúško, ak ho pacient toleruje.